

Inforum 2008: best practices in de informatiewereld

Onder de titel Inforum vinden jaarlijks twee conferenties plaats: een internationale over elektronische informatie voor onderzoek, ontwikkeling en business die nu aan haar 14de editie toe is en in Praag haar thuisbasis heeft¹, en een Belgische, georganiseerd door de tweetalige Belgische Vereniging voor Documentatie (BVD) - Association belge de Documentation (ABD)². Dit verslag gaat over het Belgische Inforum van 17 april 2008 in de Koninklijke Bibliotheek in Brussel.

160 deelnemers hadden zich ingeschreven voor Inforum 2008. Dat is aardig wat minder dan voor Inforum 2007. Misschien lag de oorzaak bij het onderwerp: *Best practices in de informatiewereld*, dat veel belooft en toch niets precies aangeeft. Maar dat 2007 de 60ste verjaardag was van de ABD-BVD, heeft toen zeker ook meegespeeld. De vereniging was dit jaar ook wat laat met de aankondiging van Inforum. De organisatoren maakten veel tijd vrij voor contacten

tussen de deelnemers via koffiepauzes, een ruime middagpauze rond een rijkelijk voorzien en heerlijk buffet en een afscheidsreceptie. Er was een tolkservice voor Nederlands, Frans en Engels, dat allemaal dankzij de forse steun van sponsors.

Jana Varlejs³ van de Rutgers School of Communication, Information and Library Studies uit New Jersey in de USA was van 2005 tot 2007 voorzitter van de IFLA Continuing Professional Development & Workplace Learning Section (CPDWWL)⁴. Zij presenteerde de IFLA guidelines voor levenslange professionele ontwikkeling en leren op de werkplaats⁵. Die richtlijnen zijn nu beschikbaar in het Engels en het Frans. Andere vertalingen zijn in voorbereiding. Er is Vlaamse hulp aangeboden voor een vertaling naar het Nederlands.

De tien beste praktijken:

1. Leren heeft assessment nodig.
2. Er is nood aan een brede range van leergelegenheden (formeel en informeel).
3. De hele organisatie moet zich achter dit levenslange leren scharen.
4. Er is nood aan brede informatie over levenslang leren.
5. Cursussen moeten beantwoorden aan gepercipieerde noden en moeten professioneel opgezet worden.

6. Gevolgde opleidingen moeten een plaats krijgen in het CV en bij aanwerving en promotie een rol spelen.
7. Minimaal zou 0,5 tot 1% van het institutionele budget moeten gaan naar personeelsontwikkeling.
8. 10% van de werktijd zou vrijgemaakt moeten worden voor opleidingen van allerlei soort.
9. Het aanbod van opleidingen moet worden geëvalueerd.
10. Onderzoek moet informatie verstrekken over de stand van zaken bij de voortgezette opleidingen, hun efficiëntie en de resultaten.

Uit een korte test van Jana bleek dat IFLA maar heel beperkt gekend is bij de leden van de ABD-BVD. We blijven te veel in onze eigen, enge sectoren zitten, terwijl er zoveel te leren is in belovende percelen!

De geprogrammeerde voordracht van **Marc Impe** (voorzitter van STICS in Brussel), *La démarche qualité dans les métiers de l'information: contrainte ou ressource*, viel weg wegens ziekte van de spreker. Hij werd later op de dag vervangen door een medewerker van zijn dienst met een referaat over die organisatie (zie infra).

Jan Van Hee, zaakvoerder en senior advisor van Maarifa in Berlare⁶, sprak over *De informatiekaart: informatie als strategisch element in een organisatie*. Hij zette die informatiekaart in de bredere context van een organisatie.

De informatiekaart

- schematische voorstelling van het optimale informatie-management;
- strategische doelstellingen in functie van de missie en visie van de organisatie;
- aanzet tot het uittekenen van processen;
- indicatoren voor performantiemeting.

De spreker overliep in het kort enkele modellen:

- model van Venkatraman;
- het negenvlak van de UvAmsterdam;
- het Integrated Architecture Framework (IAF) van Cap Gemini;
- het Process-based Enterprise Information Architecture Framework van S. Buchanan;
- de Balanced Score Card van Norton en Kaplan.

Jean-Louis Janssens van de SUEZ University⁷ in Brussel en oud-voorzitter van de ABD-BVD, bracht een paper onder de titel *La CoP (Communauté de pratique), outil de collecte et de partage des bonnes pratiques*. In dit referaat stond de kennisdeling in grote organisaties als SUEZ centraal. Daar-

voor heeft zijn bedrijf de SUEZ University gecreëerd. Want zowat 80% van de medewerkers van dit grote bedrijf is van oordeel dat businesskansen verloren gaan door geen of onvoldoende gebruik van kennis die in het bedrijf beschikbaar is. Maar het delen van kennis zit (nog) niet ingebed in onze cultuur. Dat moet worden georganiseerd. SUEZ deed dat door de oprichting van de CoP, een groep van praktijkmensen binnen de SUEZ University. Zo een omschakeling lukt maar als ook het topmanagement van het bedrijf daar gaat achterstaan en als er ruim tijd wordt vrijgemaakt voor vorming (15% van de personeelstijd).

Wilbert Helmus, hoofd afdeling collectie- en kennismanagement van het Fries Museum⁸/Prinsessehof⁹ in Leeuwarden, bracht een verhaal over de overheidssector onder de titel *Tussen droom en daad... enkele best practices in de collectie-informatie in musea*. In de museumwereld duiken enkele dilemma's op bij registratie en digitalisering:

- bulk versus individuele inhoud;
- beheer versus publiek;
- kosten versus baten;
- alles versus selecteren;
- wie is 'de baas'.

Samen met Culturele Biografie Vlaanderen (nu FARO¹⁰) werd SPECTRUM¹¹: de standaard voor collectie-management van de Collections Trust¹² van de Museum Documentation Association in het Nederlands vertaald. Dat handboek is een 'set of best practices' in de museumwereld. Dataconservering is daarbij een nieuwe activiteitspool. Leuk om te vernemen was dat Nederland en Vlaanderen zich daar gevonden hebben op basis van informele contacten, die nu op ministerieel niveau geconsolideerd worden. De spreker besloot met een citaat van Karl Valentin "*Kunst ist schön, macht aber viel Arbeit*"¹³. Wie ooit de meer dan 5.000 pagina's van het Het Bureau van J.J. Voskuil¹⁴ heeft uitgele-

zen, zal dit beamen voor de informatiesector. Uit Canada kwam **Andrea Simmons**. Zij werkt bij INM, een bedrijf dat e-libraries opzet voor diverse klanten¹⁵. Zij bracht een paper over *Best practices for building an online e-library*. Het was een algemene inleiding over de aandachtspunten bij de creatie van een e-bibliotheek met daarnaast concrete informatie over INM (Montreal, °1989) dat kant-en-klare oplossingen aanreikt voor organisaties die content online willen aanbieden via een doorzoekbare elektronische bibliotheek.

Aan het einde van de dag werd Marc Impe (ziek) vervangen door een andere medewerkster van STICS, **Sophie Fétu**, die sprak over het werk van deze vzw onder de titel *La démarche qualité*. STICS (Service pour la Transformation, l'Innovation et le Changement Social¹⁶) is een organisatie van de Franse Gemeenschap. Die werkt al 25 jaar exclusief voor de non-profitsector. STICS probeert kwaliteit op de agenda te plaatsen en heeft een strak schema uitgewerkt in twee fasen met in het totaal 12 stappen voor de evaluatie en het opstellen van een actieplan voor kwaliteitsverbetering.

De papers of slides van de presentaties zijn beschikbaar op de website van de ABD/BVD¹⁷. Bij het bekijken van de deelnemerslijst viel de geringe overlap op tussen de Belgische informatie- en de bibliotheekwereld. De verslaggever van Inforum 2008, bibliothecaris, herkende maar 10% van de ingeschrevenen. Dit is zeker voor een groot deel toe te schrijven aan het overwegend Franstalige karakter van de ABD/BVD, die vooral in Brussel haar thuisbasis heeft. Maar in een steeds verder geïntegreerde informatiewereld is het goed om eens bij de naaste bureaus te kijken en dat doen we nog te weinig.

Julien Van Borm, ere-hoofdbibliothecaris Universiteit Antwerpen
julien.vanborm@ua.ac.be

Noten

1. <http://www.inforum.cz/en/>
2. <http://www.abd-bvd.net/inforum/>
3. varlejs@scils.rutgers.edu
4. <http://www.ifla.org/VII/s43/index.htm>
5. <http://www.ifla.org/VII/s43/pub/cpdwl-qualguide.pdf>
6. <http://www.maarifa.be/>
7. <http://www.suez.com/en/cariere/career-advancement/suez-university/suez-university/>
8. <http://www.friesmuseum.nl/>
9. <http://www.prinsessehof.nl/>
10. <http://www.faronet.be/node>
11. <http://www.mda.org.uk/spectrum>
12. <http://www.mda.org.uk/corporate>
13. <http://www.karl-valentin.de/>
14. [http://nl.wikipedia.org/wiki/J.J._Voskuil_\(schrijver\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/J.J._Voskuil_(schrijver))
15. <http://www.inm.com/>
16. <http://www.stics.be/>
17. <http://www.abd-bvd.be/>